

Til adressater ifølge liste

Klima- og forurensningsdirektoratet
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00

Telefaks: 22 67 67 06

E-post: postmottak@klif.no

Internett: www.klif.no

Dato: 25.11.2011

Vår ref.: 2010/756 404.6

Deres ref.:

Saksbehandler: Lars Drolshammer, telefon: 33034822

Forslag til forskrift om tanklagring av helse- og miljøfarlige kjemikalier og farlig avfall - høring

---

Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) har utarbeidet forslag til en forskrift som regulerer tanklagring av helse- og miljøfarlige kjemikalier og farlig avfall. Forskriftsforslaget med tilhørende konsekvensvurdering finnes på <http://www.klif.no/horing2010-756>. Vi ber om kommentarer til forskriftsforslaget innen 25.02.2012.

Bakgrunn

Det skjer hvert år i størrelsesorden 110 utslipp av olje- og andre kjemikalier fra landbaserte tankanlegg som forårsaker skader i miljøet. Selv relativt små utslipp kan gi omfattende miljøkonsekvenser. For eksempel forårsaket det akutte utslippet av 6 m³ klor til Akerselven vinteren 2011 omfattende skader på dyre- og plantelivet i elven. Klif mener at dagens regelverk ikke stiller tilstrekkelige krav til tanklagring ut fra helse- og miljøhensyn. For å forebygge og begrense skadevirkningene av akutt forurensning fra tankanlegg, er det derfor behov for et felles og mer konkret regelverk. Flere andre land har allerede slikt regelverk for tankanlegg.

Vi har fått utført en kartlegging som viser at det totalt finnes 34 000 tanker der det lagres helse- og miljøfarlige kjemikalier eller farlig avfall. Kartleggingen viser at et flertall av tankene ikke er sikret mot utslipp og at svært mange av tankene er små. Kartleggingen er nærmere beskrevet i konsekvensvurderingen for forskriften. Konsekvensvurderingen kan hentes på vår nettside <http://www.klif.no/horing2010-756>.

Det store flertallet av tankene er i dag ikke omfattet av konkrete miljøkrav i konsesjoner eller forskrift. Klif mener en forskriftsregulering vil være et effektivt virkemiddel for å regulere slik tanklagring. En forskrift vil også gi verdifull veiledning samt sikre likebehandling og større forutsigbarhet for bedriftene.

Forskriftsforslaget

Hovedformålet med den foreslåtte forskriften er å redusere sannsynligheten for og konsekvensene av akutt forurensning fra tankanlegg. Selv om ikke alle utslipp vil kunne forhindres, stilles det i forskriftsforslaget krav om tiltak som vil bidra til en vesentlig reduksjon både i antallet utslipp og i konsekvensene av de utslipp som inntreffer. Forskriftsforslaget er lagt ut på vår nettside som beskrevet ovenfor.

Virkeområde

Forskriften gjelder for oljeprodukter på tanker større enn 10 m³ og for andre helse- og miljøskadelige kjemikalier samt farlig avfall på tanker større enn 2 m³. Disse volumgrensene er fremkommet ut fra et ønske om å regulere de tankene som utgjør det vesentligste forurensningspotensialet uten at totalkostnadene ved gjennomføring av forskriften blir for høye. Antallet tanker som omfattes av forskriften vil med dette reduseres til ca 20 000. De tankene som på grunn av volumgrensene faller utenfor forskriftens virkeområde, er tanker med det antatt minste forurensningspotensialet.

Forskriftsforslaget gjelder lagring og tilknyttede aktiviteter, herunder laste- og losseoperasjoner og annen lagringstilknyttet håndtering av helse- og miljøfarlige kjemikalier og farlig avfall. Rørledninger tilknyttet lagringstankene er også omfattet av forskriften. Disse elementene er så nær forbundet med selve tanklagringen at de må være inkludert i bedriftens ansvar som en del av risikoen forbundet med lagring.

Miljøriskovurdering

Forskriften stiller krav om at den ansvarlige for lagringen skal gjennomføre en kartlegging av sannsynligheten for at akutt forurensning inntreffer og miljøkonsekvensene hvis utslipp skjer, med andre ord en miljørisikoanalyse. Når denne analysen er gjennomført, er det et sentralt krav at bedriften vurderer om miljørisikoen er akseptabel. Det er derfor tatt inn et spesifikt krav om at bedriften skal sette akseptkriterier for tankanlegget, og deretter sammenligne den analyserte miljørisikoen med disse akseptkriteriene. Dersom miljørisikovurderingen viser at et eller flere av akseptkriteriene brytes, må bedriften iverksette tiltak for å redusere miljørisikoen til et akseptabelt nivå.

Spesifikke forebyggende tiltak

I tillegg til en slik helhetlig gjennomgang av miljørisikoen og tiltak som skal gjennomføres på bakgrunn av denne, er det satt krav om konkrete tiltak som skal gjennomføres uavhengig av hvilke tiltak som fremkommer av miljørisikovurderingen. De konkrete kravene vil gi virksomhetene god veiledning om hvilke tiltak som anses viktige for å forebygge akutt forurensning. Det settes blant annet krav til kompetanse, tankanleggets konstruksjon, barrierer mot utslipp, tilstandskontroll, vedlikehold, driftsrutiner og overvåking.

Beredskap

Dersom det fortsatt er en miljørisiko som ikke blir dekket av de forebyggende tiltakene ovenfor, skal det etableres en beredskap på tankanlegget. Beredskapen skal bygge på miljørisikovurderingen og skal dimensjoneres ut fra en beredskapsanalyse. Det er satt

krav til innholdet i beredskapen og at det skal gjennomføres en årlig øvelse for å sikre at beredskapen virker etter hensikten.

Miljøriskovurderingen, de forebyggende tiltakene og beredskapen skal dokumenteres og dette bidrar ytterligere til å sikre et systematisk utslippsforebyggende arbeid i bedriftene.

Forhold som ikke reguleres av forskriften

Forskriften har som formål å redusere akutt forurensning fra tankanlegg så langt som mulig innenfor en akseptabel kostnadsramme. Forskriften regulerer ikke driftsutslipp. I den grad et tankanlegg har driftsutslipp, må disse - etter eventuell rensing - være så små at de ikke medfører nevneverdige skader eller ulemper. I motsatt fall må tankanlegget søke om konsesjon for virksomheten, ref forurensningslovens §§ 7 og 11.

Forurensningsforskriften kapittel 1 regulerer nedgravde oljetanker. Det er valgt å videreføre dette kapitlet i sin nåværende form. Selv om flere av kravene i forskriftsforslaget også vil kunne passe for nedgravde oljetanker, er det samtidig flere krav i forskriftsforslaget, blant annet kravet om oppsamlingsarrangement, som ikke er så godt egnet for nedgravde oljetanker. Vi finner at forskjellene er så store at fellesregulering ikke anses hensiktsmessig.

Forskriftsforslaget er begrenset til lagring på tank og omfatter derfor ikke lagring av faste stoffer når dette skjer i bulk, storsekk og lignende. Etter vår oppfatning medfører slik lagring av faste stoffer normalt en lavere miljørisiko og behovet for regulering av denne miljørisikoen er derfor mindre.

Ved bygge- og anleggsvirksomhet brukes ofte mindre, mobile tanker for drivstoff. Slik virksomhet vil ikke bli regulert av forskriften. På den annen side benytter enkelte bedrifter flyttbare tanker i sin produksjon. Når slike tanker brukes til lagring og det ikke kan anses å være bygge- eller anleggsvirksomhet, vil slik lagring omfattes.

Konsekvensvurdering

Akutt forurensning forårsaket av uforsvarlig tanklagring gir betydelige skadevirkninger på grunnvannforekomster, jordsmonn, vassdrag og overflatevann. Vi forventer at den største nytteeffekten ved innføring av forskriften vil være redusert sannsynlighet for uhellsutslipp og påfølgende skade på helse og miljø. Vi har estimert at vi unngår, eller unngår konsekvensene av, om lag 80 uhellsutslipp i året som følge av kravene i forskriften. I tillegg til de direkte skader på miljøet som forhindres, vil myndighetene også bruke mindre ressurser på oppfølging av uhellsutslipp. Nytteeffekten er totalt estimert til å være i størrelsesorden 90-290 millioner kroner per år. I tillegg oppnås en rekke fordeler av forskriften som ikke så lett lar seg kvantifisere. Dette inkluderer blant annet større forutsigbarhet for bedriftene, større grad av likebehandling, bedre veiledning, forenkling av tilsynet etc.

De samfunnsøkonomiske kostnadene ved forskriften er forbundet med tiltak for å oppnå forsvarlig tanklagring. En stor del av kostnadene er knyttet til å bygge oppsamlingsarrangement for eksisterende tanker som ikke allerede har dette. De totale

kostnadene er grovt anslått til 40 millioner kr per år. Det er lagt opp til en overgangsperiode på 5 år for å gi bedriftene god tid til å foreta de nødvendige ombygninger på anleggene sine. Det er i tillegg lagt opp til at det kan gis dispensasjon hvis kravene i enkelte tilfeller skulle vise seg å slå særlig uheldig ut.

Klima- og forurensningsdirektoratet forventer derfor at forskriften samlet sett vil være samfunnsøkonomisk lønnsom. Nytte- og kostnadsberegningene er utdypet i konsekvensvurderingen.

Klif tar også sikte på å utarbeide en veiledning til forskriften.

Klima- og forurensningsdirektoratet ber om at kommentarer til forskriftsforslaget sendes via vår nettside <http://www.klif.no/horing2010-756> eller til Klif, postboks 8100 Dep, 0032 Oslo innen 25.02.2012.

Med hilsen

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

Signe Nåmdal
avdelingsdirektør

Harald Sørby
seksjonssjef

Kopi til: Miljøverndepartementet

Adresseliste

Norsk Petroleumsinstitutt
Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Direktoratet for arbeidstilsynet
Direktoratet for naturforvaltning
Petroleumstilsynet
Næringslivets sikkerhetsorganisasjon
NHO
Norsk Industri
Kommunenesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon KS
Norsk forening for farlig avfall
Fylkesmannen i Østfold
Fylkesmannen i Telemark
Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Fylkesmannen i Oslo og Akershus
Fylkesmannen i Aust-Agder
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
Fylkesmannen i Hedmark
Fylkesmannen i Vest-Agder
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag
Fylkesmannen i Oppland
Fylkesmannen i Rogaland
Fylkesmannen i Nordland
Fylkesmannen i Buskerud
Fylkesmannen i Hordaland
Fylkesmannen i Troms
Fylkesmannen i Vestfold
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane
Fylkesmannen i Finnmark
Finansdepartementet
Fiskeri- og kystdepartementet
Justis- og politidepartementet
Olje- og energidepartementet
Landbruksdepartementet
Samferdselsdepartementet
Kommunal- og regionaldepartementet
Nærings- og handelsdepartementet
Nasjonal sikkerhetsmyndighet
Kystverket
Luftfartstilsynet
Sjøfartsdirektoratet
Statens jernbanetilsyn
Statnett
Sysselmannen på Svalbard
Handels- og servicenæringens hovedorganisasjon (HSH)

Norges Miljøvernforbund
Norges Naturvernforbund
Greenpeace Norge
Bellona
WWF
Natur og Ungdom
AS Norske Shell
St1 AS
Esso Norge AS
Statoil Fuel & Retail AS
Statoil ASA
Uno-X AS
Bunker Oil AS
Avinor AS
Norsk Hydro ASA
Forsvarsbygg
Gassco AS